

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Dit besluit strekt tot wijziging van het Besluit houders van dieren en voorziet in voorschriften ter verhoging van de brandveiligheid van stallen. Op 24 maart 2021 publiceerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (hierna: OvV) een rapport over stalbranden. Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan een aantal aanbevelingen in het rapport van de OvV.¹

2. Hoofdpijnen van het besluit

2.1. Achtergrond

Stalbranden gaan gepaard met veel leed. De impact van een stalbrand is groot voor alle betrokkenen, in eerste instantie voor de dieren en ook voor de veehouder, de omwonenden, de brandweer en voor het milieu. Het aantal stalbranden en dierlijke slachtoffers dient tot een minimum beperkt te worden. De brandveiligheid van stallen wordt met dit besluit verhoogd. Gehouden dieren zijn voor hun algemene veiligheid afhankelijk van de veehouder. Veehouders dienen zich bewust te zijn van de brandveiligheidsrisico's op de veehouderijlocatie. De brandveiligheid van de stal dient door alle betrokken partijen gezien te worden als onderdeel van een duurzame veehouderij.

2.2 Aanleiding

Op 24 maart 2021 heeft de OvV een rapport gepubliceerd over de aanpak van stalbranden. De hoofdconclusie is dat de brandveiligheid voor landbouwhuisdieren tussen 2012 en 2020 is afgenomen. Het aantal dodelijke stalbranden is niet afgenomen en het aantal dodelijke dierlijke slachtoffers is zelfs toegenomen. Jaarlijks zijn dit gemiddeld zo'n 37 dodelijke branden met ruim 100.000 dode dieren tot gevolg. De aanpak van stalbranden is tot op dat moment onvoldoende effectief gebleken.

Om stalbranden te voorkomen en het aantal dodelijke dierlijke slachtoffers substantieel en structureel te verminderen heeft de toenmalige minister van LNV een aangescherpte aanpak van stalbranden aangekondigd in de Kamerbrief van 8 oktober 2021 (Kamerstukken II 2021/22, 35925 XIV, nr. 7).

2.3. Aangescherpte aanpak stalbranden

2.3.1 Doel en korte inhoud

Het doel van de aangescherpte aanpak van stalbranden is om zoveel mogelijk dierenleed door stalbranden te voorkomen, zodat het aantal dodelijke stalbranden en het aantal dodelijke dierlijke slachtoffers per sector in 2026 ten opzichte van 2020 ten minste wordt gehalveerd. Onderdeel van de aangescherpte aanpak is een set aan keuringen, die met dit besluit verplicht zijn gesteld.

¹ Stalbranden. Onderzoeksraad voor Veiligheid, 24 maart 2021.

Dit besluit is gericht op voor productie gehouden dieren, onderscheiden naar de volgende diercategorieën; melkvee, vleeskalveren, melkgeiten, vleesvarkens, zeugen, legkippen, vleeskuikens, konijnen, eenden en kalkoenen (artikel 2.5b van het Besluit houders van dieren). De reikwijdte van deze voorschriften kan in een later stadium uitgebreid worden tot andere diercategorieën.

2.3.1.1 Betrokken partijen

Bij het opstellen van het ontwerpbesluit heeft overleg plaatsgevonden met de partijen die tussen 2012 en 2021 reeds betrokken waren bij actieplannen voor brandveiligere stallen (zijnde de Nederlandse Brandweer, sectororganisatie LTO, de Dierenbescherming, Verbond van Verzekeraars en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties). Sinds het opheffen van deze actieplannen komen de partijen nu ieder kwartaal samen in een afstemmingsoverleg onder leiding van het ministerie van LNV. Daarnaast is over het vormgeven van de van de maatregelen ten aanzien van de technische aspecten van het keuren met name afstemming geweest met de Raad voor Accreditatie (RvA), Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) en Stichting SCIOS. Ook heeft inhoudelijke afstemming plaatsgevonden met het Nederlandse Instituut Publieke Veiligheid (NIPV, voorheen Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)), Wageningen University & Research (WUR) en met de uitvoerende instanties Rijksdienst voor ondernemers (RVO) en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA).

2.3.2 Set verplichte keuringen

Om het aantal stalbranden dat ontstaat door ondeugdelijke elektra te verlagen en de bewustwording van brandrisico's in stallen te verhogen worden in dit besluit de volgende keuringen verplicht gesteld:

- 1: Een uitgebreide elektrakeuring en indien aanwezig een zonnestroominstallatiekeuring om de drie jaar voor de grotere veehouderijen² en om de vijf jaar voor de overige veehouderijen met dieren van voornoemde categorieën en;
- 2: Een jaarlijkse brandveiligheidskeuring voor alle veehouderijen met dieren van voornoemde categorieën.

De verplichte keuringen in dit besluit zijn gericht op de preventie van stalbranden. Preventieve maatregelen hebben als doel om het ontstaan van stalbranden zoveel mogelijk te voorkomen. Bij de stalbranden waarvan de oorzaak achterhaald is, blijkt dat de meeste branden ontstaan door defecte elektrische apparaten en kortsluiting. Driekwart van de stalbranden die door een dergelijke technische oorzaak zijn ontstaan kunnen volgens het onderzoeksrapport "Stalbrandpreventie" uit 2018 van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) voorkomen worden door elektrakeuringen.

Naast een goed functionerende elektrische installatie is een goed brandveiligheidsmanagement op de veehouderijlocatie van belang om een stalbrand te voorkomen. Door de veehouder zoveel mogelijk inzicht te bieden in de brandrisico's op de veehouderijlocatie, wordt naar verwachting de bewustwording vergroot. Veehouders kunnen hierdoor bewustere keuzes maken,

² 'Veehouderij Structuur 2021', Wageningen Environmental Research.

brandrisico's wegnemen en zo het ontstaan van een stalbrand zo veel mogelijk voorkomen.

2.3.2.1 Arbeidsomstandighedenbesluit

De Arbeidsomstandighedenwet (hierna: Arbowet) bevat algemene bepalingen die gelden voor alle plekken waar arbeid wordt verricht. In de onderliggende regelgeving zijn nadere eisen gesteld voor onder meer bepaalde sectoren, groepen zoals jeugdigen en risico's zoals elektrische installaties. Wanneer er op een veehouderijlocatie een arbeidsrechtelijke relatie is (werkgever-werknemer; arbeidscontract) is de Arbowetgeving van toepassing. De Arbowetgeving is niet alleen van toepassing wanneer er op de veehouderij sprake is van een arbeidscontract maar geldt ook voor zelfstandige, stagiaires en vrijwilligers dus ook voor veehouderijbedrijven waar bijvoorbeeld familieleden, vrijwilligers werkzaamheden verrichten. Daarbij is van belang dat de werkzaamheden die jeugdigen mogen doen beperkt zijn vanwege de risico's die daaraan verbonden zijn. Het is voor jeugdigen onder meer verboden om met gevaarlijke stoffen te werken, met gevaarlijke machines en ook mogen zij niet aan elektrische installaties werken. Een ieder boven de 18 mag dit wel als deze deskundig zijn en aan de algemene en/of specifieke bepalingen uit de Arbowetgeving voldoen. Veehouders dienen bijvoorbeeld reeds te voldoen aan de eisen gesteld aan de brandveiligheid van de aanwezige elektrische installaties in en nabij de stal als bedoeld in artikel 3.1, onderdeel a, van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit). De definitie van "elektrische installatie" zoals deze van toepassing is in dit besluit volgt uit de Arbobesluit, en luidt: "een samenstel van elektrisch materieel, leidingen en bijbehoren van leidingen". In de praktijk blijkt dat de eisen die gesteld worden in en namens de Arbowet niet voldoende zijn om stalbranden te voorkomen. De keuringen die met dit besluit verplicht zijn gesteld zijn aanvullende verplichtingen om stalbranden zoveel mogelijk te voorkomen.

2.4 Uitgebreide elektra- en zonnestroominstallatiekeuring

2.4.1 Invulling keuring

Om een stalbrand te voorkomen is onder meer een goede werking van de elektrische installatie van belang. Om deze reden wordt een uitgebreide keuring aan de elektra- en/of zonnestroominstallaties verplicht gesteld. Deze verplichting is gericht op de veehouder (artikel 2.5c lid 1 van het Besluit houders van dieren), en gaat over het keuren van elektrische installaties in en nabij ruimten waar de dieren gehouden worden. Met de verplichte keuringen kunnen eventuele gebreken aan de elektrische installaties, die daardoor een mogelijk risico op de vorming van brand met zich meebrengen, tijdig onderkend worden. Hierbij is van belang dat eventuele geconstateerde gebreken hersteld worden. Deze herstelverplichting is opgenomen artikel 2.5f van het Besluit houders van dieren de veehouder en wordt nader toegelicht in paragraaf 2.4.3.

Het is van belang dat de keuring uitgevoerd wordt door een deskundige partij. Daarom worden bij ministeriële regeling eisen gesteld aan degene die de keuring uitvoert en de wijze waarop de keuring uitgevoerd wordt (artikel 2.5e van het Besluit houders van dieren). De uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring wordt in de praktijk uitgevoerd volgens een zogenoemd schema. Met 'schema' wordt een document of verzameling documenten bedoeld, waarin precies is omschreven hoe de keuringen worden

verricht. Door het schema bij ministeriële regeling aan te wijzen wordt geregeld dat de keuringen uitgevoerd moeten worden conform de eisen in het schema en is de kwaliteit van de keuringen geborgd. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 2.4.2.

2.4.1.1 Grootte klassen

De grotere veehouderijen zijn verplicht om ten minste eenmaal per drie jaar een uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring uit te laten voeren. Voor de overige veehouderijen is dezelfde uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring ten minste eenmaal per vijf jaar verplicht. De reden dat er onderscheid is gemaakt in de frequentie van het uitvoeren van de keuringen is dat grotere veehouderijen de verantwoordelijkheid hebben over meer dieren. De kans op een hoog aantal dodelijke dierlijke slachtoffers door een stalbrand is daardoor groter. Daarnaast bevinden zich in grotere veehouderijen vaak meer elektra in de stal, die extra brandveiligheidsrisico's met zich mee kunnen brengen. De capaciteit van een veehouderij, dus hoeveel dieren er op een bedrijf zijn en in welke grootteklasse dat bedrijf zich bevindt, wordt gebaseerd op het aantal dat aan RVO is gemeld bij de registratie van het bedrijf (artikel 2.5a).

Voor de definitie van grotere veehouderijen zijn de grootteklassen uit het rapport 'Veehouderij Structuur 2021' uit 2022 opgesteld door Wageningen Environmental Research als basis genomen. De data in het rapport is afkomstig van de landbouwtelling en Identificatie en registratiegegevens uit 2021 (I&R 2021). Tabel 1 laat per diercategorie het aantal dieren per grootteklassen zien.

Tabel 1: Het aantal dieren per diercategorie verdeeld in 5 grootte klassen

Diercategorie	Grootteklassen				
	1	2	3	4	5
Melkvee	1 - 50	50 - 100	100 - 175	175 - 250	> 250
Vleeskalveren	1 - 500	500 - 1000	1000 - 1500	1500- 2500	> 2500
Melkgeiten	1 - 250	250 - 500	500 - 1000	1000 - 1500	> 1500
Vleesvarkens	1 - 1000	1000 - 2500	2500 - 5000	5000 - 7500	> 7500
Zeugen	1 - 250	250 - 500	500 - 800	800 - 1200	> 1200
Legkippen	1 - 25.000	25.000 - 50.000	50.000 - 80.000	80.000 - 120.000	>120.000
Vleeskuikens	1- 50.000	50.000 - 10.0000	100.000 - 150.000	150.000 - 220.000	> 220.000

De vakken met gearceerde tekst zijn de grootteklassen die vallen onder de categorie 'grotere veehouderijen', waarbij de keuringen ten minste eenmaal per drie jaar uitgevoerd dient te worden. Voor melkvee is een uitzondering opgenomen en geldt dat grootteklasse 3, waarbij er 100 tot 175 dieren worden gehouden, niet valt onder de categorie van grotere veehouderij. Dit omdat bij het ontstaan van een brand in melkveestallen de kans op een groot aantal dodelijke dierlijke slachtoffers minder groot is dan bij de andere diercategorieën (vanwege het open stallensysteem) en dat melkvee bij het ontstaan van een brand vaak beter te redden is dan andere diersoorten (omdat zij gewend zijn naar buiten te gaan en vaak in kleinere aantallen worden gehouden). Daarnaast verblijven er in melkveestallen in het algemeen minder dieren dan in bijvoorbeeld pluimveestallen

en in varkensstallen. Aangezien het aantal gehouden dieren in een stal waar brand uitbreekt samenhangt met het aantal dodelijke dierlijke slachtoffers, leidt een brand in een melkveestal tot een lager aantal dodelijke dierlijke slachtoffers. Omdat konijnen, eenden en kalkoenen niet zijn opgenomen in de 'Veehouderij Structuur 2021' en omdat dit relatief kleine sectoren betreft, vallen deze niet onder de definitie 'grotere veehouderijen' maar onder de overige veehouderijen.

In Tabel 2 is ter illustratie het aantal veehouderijlocaties per diercategorie en per grootteklasse weergegeven volgens de Veehouderijstructuur in het jaar 2022. De tabel laat ook het totaal aantal veehouderijlocaties zien (24.407), waaronder het totaal aantal veehouderijlocaties per diercategorie en per grootteklasse. In deze tabel is ook de grootteklasse 3 voor melkvee om dezelfde redenen, zoals eerder geschetst niet gearceerd. De 4.772 melkveelocaties waar tussen de 100 – 175 dieren worden gehouden vallen niet onder de categorie van grotere veehouderijlocaties. Omdat er voor kalkoenen, eenden en konijnen geen grootteklassen zijn, zijn deze niet in de tabel opgenomen. Het aantal bedrijven met eenden was 52, met kalkoenen 30 en met konijnen 35 in het jaar 2022 (bron: CBS).

Tabel 2: Het aantal veehouderijlocaties per diercategorie per 5 grootteklassen

Diercategorie	1	2	3	4	5	Totaal
Melkvee	2.788	6.444	4.772	1.089	514	15.607
Vleeskalveren	800	412	243	92	15	1.562
Melkgeiten	330	50	144	111	84	719
Vleesvarkens	1.559	764	519	172	58	3.072
Zeugen	595	363	281	182	233	1.654
Legkippen	505	352	158	99	74	1.188
Vleeskuikens	321	167	75	30	12	605
Totaal	6.898	8.552	6.192	1.775	990	24.407

2.4.2 Gebruik maken van de bestaande private keuringen

In de huidige praktijk worden reeds private keuringen uitgevoerd van elektrisch materieel en zonnestroominstallaties op veehouderijen. Zoals beschreven in het kabinetsstandpunt voor conformiteitsbeoordeling (waaronder keuring en certificatie) en accreditatie (Kamerstuk 29304, nr. 6) kan het gebruik van conformiteitsbeoordeling als beleidsinstrument een goede manier zijn om aan te sluiten bij het zelfregulerende vermogen van een sector. Een belangrijke voorwaarde is dat de private conformiteitsbeoordeling inhoudelijk goed aansluit bij het doel dat met de regelgeving beoogd wordt. Dat is bij de private keuringen van elektrisch materieel en zonnestroominstallaties (Scopes 10 en 12 van de Stichting SCIOS (hierna: SCIOS)) het geval, omdat de keuringen mede tot doel hebben de brandveiligheid te vergroten.

De private conformiteitsbeoordeling geschiedt aan de hand van een schema (zie par. 2.4.1). Het is van belang dat dit private normatieve document correct en zorgvuldig tot stand is gekomen is en daarna ook correct en zorgvuldig wordt beheerd. Hiervoor bestaat er een private norm van het Nederlands Normalisatie

instituut (NEN), de NTA 8813. Deze norm bevat kwaliteitseisen voor schemabeheerders. De vereniging van schemabeheerders zorgt er voor dat haar leden voldoen aan de eisen van de NTA 8813. SCIOS is lid van deze vereniging.

Omdat het kwaliteitssysteem van SCIOS inhoudelijk goed aansluit bij het doel om de brandveiligheid te vergroten en het feit dat SCIOS voldoet aan de eisen van een goed schemabeheerder is het voornemen om voor de verplichte keuring van elektrische- en/of zonnestroominstallaties de schema's genaamd Scope 10 (elektra) en Scope 12 (zonnestroom) van SCIOS aan te gaan wijzen bij ministeriële regeling. Naast de aanwijzing van het schema voor de keuringen zullen bij een ministeriële regeling op grond van dit besluit (artikel 2.5e van het Besluit houders van dieren) nog andere eisen gesteld worden om de kwaliteit van de keuringen te borgen. Dit wordt bij ministeriële regeling gedaan, omdat het gaat om eisen van technische, gedetailleerde aard en omdat de schema's (standaardisatienormen of normdocumenten) in de praktijk snel kunnen worden aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Dat maakt dat het wenselijk is om de regelgeving snel te kunnen aanpassen.

In de volgende paragraaf is nader uitgewerkt hoe het kwaliteitssysteem van SCIOS geregeld is. Het kwaliteitssysteem van SCIOS is op onderdelen anders ingericht dan het systeem zoals beschreven in het kabinetsstandpunt over conformiteitsbeoordeling en accreditatie. In dat systeem is het uitgangspunt dat een geaccrediteerde keuringsinstantie de keuring uitvoert. Bij het kwaliteitssysteem van SCIOS is er sprake van gecertificeerde bedrijven die de keuring uitvoeren. De kwaliteitsborging bestaat er uit dat de bedrijven die de keuringen uitvoeren een kwaliteitsmanagementsysteem moeten hebben dat gecertificeerd wordt. Om te zorgen dat de certificatie van het kwaliteitsmanagementsysteem onafhankelijk en deskundig wordt uitgevoerd eist SCIOS dat de certificerende instellingen die de kwaliteitsmanagementsystemen van de bedrijven certificeren geaccrediteerd zijn door de RvA.

Een andere mogelijkheid zou zijn om te regelen dat niet gecertificeerde bedrijven de keuringen uit moeten voeren maar geaccrediteerde keuringsinstanties. Dat zou beter aansluiten bij het systeem zoals beschreven in het kabinetsstandpunt over conformiteitsbeoordeling en accreditatie. Dit systeem bestaat echter niet in de praktijk. Als dit geëist zou worden zou het veel tijd kosten om voldoende geaccrediteerde keuringsinstanties te krijgen, omdat de keuringen bij veel veehouderijen uitgevoerd moeten worden. Afwijken van de bestaande praktijk zou grote aanpassingen in de markt van keuring van elektra- en zonnestroominstallaties vergen. Het kabinet acht dat niet proportioneel, omdat het van mening is dat het SCIOS kwaliteitssysteem in de huidige vorm ook voldoende waarborgen biedt voor keuringen van goede kwaliteit.

De bedrijven die de keuringen uitvoeren zijn verplicht om zich te laten certificeren op basis van het schema van SCIOS en moeten de keuringen volgens het bij de ministeriële regeling aangewezen schema uitvoeren. Onderdeel van het schema van SCIOS is dat inspecteurs van de keuringsbedrijven door SCIOS erkende examens af moeten leggen voor de Scopes 10 en 12 om de verplichte keuringen uit te mogen voeren. Binnen de bestaande certificatieregeling van SCIOS wordt het kwaliteitsmanagementsysteem van het keuringsbedrijf eens per jaar gecontroleerd en de kennis en vaardigheid van de inspecteurs eens per 18 maanden gecontroleerd door een onafhankelijke certificatie-instelling. De

certificatie van het kwaliteitsmanagementsysteem vindt plaats onder accreditatie van de RvA.

2.4.2.1 Keuringsbedrijven en certificerende instellingen uit andere lidstaten

Zowel het keuren van elektrisch materieel en zonnestroominstallaties als het certificeren van de bedrijven die deze keuringen uitvoeren zijn activiteiten waar de Europese dienstenrichtlijn van toepassing op is. In de ministeriële regeling zullen daarom bepalingen opgenomen worden om enerzijds het vrij verkeer van diensten te waarborgen en anderzijds te zorgen dat de kwaliteit van de keuringen ook geborgd is als bedrijven of certificerende instellingen uit andere lidstaten hun diensten in Nederland willen aanbieden.

2.4.3 Herstelverplichting

In het schema voor de Scope 10 en Scope 12 keuringen is opgenomen dat bevindingen bij de keuring vastgelegd moeten worden in een keuringsrapport. In het keuringsrapport wordt onder andere vastgelegd waar en wanneer de keuring is uitgevoerd en welk SCIOS-gecertificeerd keuringsbedrijf de keuring heeft uitgevoerd. Ook wordt in het keuringsrapport vastgelegd of er gebreken zijn geconstateerd en wat de urgentie is van deze gebreken.

Wanneer bij de keuring geen gebreken zijn geconstateerd wordt een verklaring van de keuring zonder constatering afgegeven. De keuring wordt overeenkomstig geregistreerd door de keurder. Wanneer bij de keuringen wel gebreken worden geconstateerd, worden deze in het keuringsrapport opgenomen met de gegevens over het geconstateerde gebrek. Aan de constatering worden door de keurder urgenties toegekend. Aan de ernst van de urgenties zijn hersteltermijnen gekoppeld. In artikel 2.5f van het Besluit houders van dieren is opgenomen dat geconstateerde gebreken binnen een bij ministeriële regeling ten aanzien van het gebrek te bepalen termijn uitgevoerd dienen te zijn, en bij gebreke daarvan, een redelijke termijn. De precieze invullingen van de hersteltermijn bij ministeriële regeling geeft ruimte voor maatwerk en de mogelijkheid om snel termijnen te kunnen aanpassen op nieuwe ontwikkelingen.

De regeling van SCIOS kent een zogenoemd afmeldsysteem waarin de keuring door de keurder dient te worden geregistreerd met, indien van toepassing, de opmerking dat er gebreken zijn geconstateerd. Dit zodat bijgehouden kan worden of en wanneer keuringen en de herstelkeuringen zijn uitgevoerd. Voor het toezicht en de handhaving van de op basis van het Besluit houders van dieren verplichte keuring is het van toegevoegde waarde om gebruik te kunnen maken van dit systeem. Daarom is in artikel 2.5h van het Besluit houders van dieren geregeld dat bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de vastlegging van resultaten van de keuringen door de keurder. In artikel 2.5h lid 1 is geregeld dat bij ministeriële regeling regels gesteld zullen worden aan het registreren van de gegevens in een register. Het voornemen is om daarbij het bestaande SCIOS-register aan te wijzen voor deze registratie.

Artikel 2.5f van het Besluit houders van dieren verplicht ertoe dat het herstel van een geconstateerd gebrek door de keuringsinstantie beoordeeld moet worden door het uitvoeren van een herkeuring van de onderdelen ten aanzien waarvan gebreken zijn geconstateerd. De herkeuring dient uitgevoerd te worden door dezelfde keuringsinstantie die de gebreken in de eerdere keuring heeft

geconstateerd. Nadat de keurder heeft vastgesteld dat de gebreken niet meer aanwezig zijn, wordt een verklaring van inspectie zonder constatering afgegeven. De registratie van de keuring 'met constatering' wordt dan door de keurder gewijzigd in 'zonder constatering'. Artikel 2.5h lid 3 van het Besluit houders van dieren verplicht de veehouder om het keuringsrapport gedurende vijf jaar op de desbetreffende inrichting te bewaren, zodat deze wanneer nodig aan de toezichthoudende organisatie getoond kan worden. Er is gekozen voor een termijn van vijf jaar aangezien de keuring maximaal elke vijf jaar uitgevoerd moet worden. Eisen aan het bewaren van gegevens door de keurder zullen bij ministeriële regeling worden uitgewerkt (artikel 2.5h lid 1).

Daar waar artikel 2.5f lid 1 van het Besluit houders van dieren verplicht dat de herkeuring door hetzelfde keuringsbedrijf uitgevoerd moet worden, verplicht artikel 2.5g van het Besluit houders van dieren dat het uitvoeren van de volgende keuring door een ander keuringsbedrijf moet gebeuren. De reden hiervan is dat er door een ander keuringsbedrijf met een frisse blik de keuring wordt uitgevoerd en dat opgedane ervaringen gedurende de eerdere keuring geen effect heeft op de uitkomsten van de keuring.

2.5 Brandveiligheidskeuring

Naast de keuring van elektrische- en zonnestroominstallaties is ook de bewustwording van brandrisico's belangrijk voor de brandveiligheid van een stal. Door middel van een jaarlijkse brandveiligheidskeuring wordt het inzicht en de bewustwording van de veehouder vergroot. Er is sprake van een brandveilige bedrijfsvoering wanneer er inzicht is in en beheersing van directe en indirect brandrisico's op de betreffende veehouderijlocatie.

2.5.1 Brandrisico's

Om bewustwording te vergroten is voor alle veehouderijen een jaarlijkse brandveiligheidskeuring verplicht (artikel 2.5d, lid 1 van het Besluit houders van dieren). Deze keuring is een preventieve maatregel met als doel het brandveiligheidsmanagement op de veehouderijlocatie te verbeteren door meer inzicht in de brandrisico's te bieden. Daar waar bij de uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring de nadruk ligt bij het keuren van de elektrische installaties, ligt bij de brandveiligheidskeuring de nadruk op het optimaliseren van het brandveiligheidsmanagement op de veehouderijlocatie. Zo wordt het inzicht vergroot in de omgang met brandrisico's, en is er oog voor de orde en netheid van de stal en het onderhoud van de elektrische installaties.

De brandrisico's in stallen zijn afhankelijk van de keuzes van de veehouder op het gebied van het bedrijfsmanagement en de daarmee samenhangende hoeveelheid elektra in de stal. Door de brandrisico's op de betreffende veehouderijlocatie goed in kaart te brengen kan de veehouder in het bedrijfsmanagement de brandrisico's zo laag mogelijk houden. Vanwege de grote variaties tussen stallen, zullen de brandrisico's op de veehouderijlocaties verschillen. Veel voorkomende brandrisico's zullen voor de meeste veehouderijlocaties wel hetzelfde zijn, zoals onnodige elektra in de stal en opslag van materialen in het dierenverblijf die daar niet noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn er ook verschillende brandrisico's in stallen per gehouden diercategorie. Denk hierbij aan warmtelampen voor biggen of het oplaadstation voor de melkrobot in de stal bij melkvee. Sommige brandrisico's zullen gemakkelijker weggenomen kunnen worden dan anderen. Met name de

relatief gemakkelijk op te lossen brandrisico's in de stal kunnen door de jaarlijkse brandveiligheidskeuring snel weggenomen worden. Dit alles laat zien dat maatwerk van belang is voor de invulling van de jaarlijkse brandveiligheidskeuring.

2.5.2 Brandveiligheidseisen

Op basis van de brandrisico's in stallen worden voor de brandveiligheidskeuring brandveiligheidseisen gesteld. Deze eisen zijn gericht op het brandveiligheidsmanagement op de veehouderijlocatie met de nadruk op de omgang met brandrisico's, orde en netheid van de stal en het onderhoud van de aanwezige elektrische installaties.

De invulling van de brandveiligheidseisen, waaronder in elk geval de eisen aan degene die de keuring uitvoert en de manier waarop de keuring wordt verricht, wordt geregeld bij ministeriële regeling op grond van artikel 2.5e van dit besluit. Bij de vormgeving van een lijst met brandveiligheidseisen wordt rekening gehouden met de proportionaliteit van de opvolgbaarheid van de brandveiligheidseisen. Zo wordt het niet verplicht om bijvoorbeeld een elektrische installatie als een melkrobot uit de stal te verplaatsen, maar kunnen wel eventuele beheersmaatregelen getroffen worden om brandrisico's te verkleinen. Er is ervoor gekozen deze eisen in de ministeriële regeling op te nemen omdat het om gedetailleerde eisen van technische aard gaat, en omdat het vanwege nieuwe ontwikkelingen van belang is dat de eisen op korte termijn kunnen worden aangepast.

2.5.3 Eindgesprek

Het doel van de jaarlijkse brandveiligheidskeuring is om de veehouder te begeleiden in het optimaliseren van het brandveiligheidsmanagement op de betreffende veehouderijlocatie. Na afloop van de keuring vindt er een eindgesprek plaats over de bevindingen met de exploitant of een vertegenwoordiger die is belast met de bedrijfsvoering of het doen van investeringen (artikel 2.5d lid 2 van het Besluit houders van dieren). De exploitant of diens vertegenwoordiger wordt tijdens dit overleg door de keurder geïnformeerd over de manier waarop geconstateerde brandrisico's geminimaliseerd kunnen worden en hoe te voldoen aan de brandveiligheidseisen. Door dit gesprek wordt het inzicht in brandrisico's en de gevolgen ervan op de desbetreffende veehouderijlocatie vergroot. Dit draagt bij aan meer bewustwording en een verantwoord brandveiligheidsmanagement.

2.5.4 Herstelverplichting

Bij de jaarlijkse brandveiligheidskeuring is sprake van onderscheid in eisen aan de brandveiligheid en het bieden van inzicht. Dit onderscheid is relevant voor de herstelverplichting van de geconstateerde brandrisico's. Onder eisen wordt verstaan waar de veehouder verplicht aan dient te voldoen en waar herstelverplichtingen aan zijn gekoppeld. Onder inzicht worden alle bevindingen die tijdens de keuring worden opgedaan en in het keuringsrapport een plek krijgen, maar waarvoor het niet verplicht is om er binnen een gestelde termijn iets mee te doen. In artikel 2.5f van het Besluit houders van dieren is een herstelverplichting opgenomen ter nakoming van de brandveiligheidseisen. Ten

aanzien van de termijn waarbinnen het gebrek moet zijn hersteld, wordt verwezen naar paragraaf 2.4.3.

Aan de aspecten die binnen de brandveiligheidskeuring als inzicht worden meegegeven aan de veehouder is dus geen herstelverplichting gekoppeld. Deze bevindingen dienen ter bewustwording voor de veehouder. Op het moment dat de veehouder bijvoorbeeld verbouwplannen heeft, kan dit inzicht worden meegenomen in de uitwerking van de plannen. De bewustwording van een gedegen brandveiligheidsmanagement wordt op deze manier steeds meer een onderdeel van de (toekomstige) bedrijfsvoering.

In tegenstelling tot de keuring van elektrisch materieel en zonnestroominstallaties is er nog geen private variant van de jaarlijkse brandveiligheidskeuring. Er is dan ook nog geen register zoals het SCIOS-register voor het registeren van de keuringen. Op een later moment zal afgewogen worden of de meerwaarde van een dergelijk register voor de jaarlijkse brandveiligheidskeuring opweegt tegen de lasten en kosten voor het oprichten en beheren van een dergelijk register. Het stellen van nadere regels aan een register voor deze keuring is in artikel 2.5h lid 1 als optie opgenomen.

2.5.5 Wijze van opname in de regelgeving

Voor de uitvoering van de jaarlijkse brandveiligheidskeuring zal gebruik gemaakt worden van het stelsel van geaccrediteerde conformiteitsbeoordeling. Hierbij zal worden aangesloten bij de uitgangspunten uit het Kabinetsstandpunt voor conformiteitsbeoordeling en accreditatie. Voor de jaarlijkse brandveiligheidskeuring bestaat er, in tegenstelling tot de keuring van elektra-en/of zonnestroominstallaties, op dit moment geen privaat kwaliteitssysteem waar gebruik van gemaakt kan worden. Daarom zal een schema voor conformiteitsbeoordeling (keuringsschema) in opdracht van de minister van LNV door een onafhankelijke schemabeheerder ontwikkeld en beheerd worden. De geselecteerde schemabeheerder ontwikkelt het schema met betrokkenheid van alle belanghebbenden en alle relevante deskundigheid. Bij de selectie van de schemabeheerder is van belang dat de schemabeheerder in ieder geval voldoet aan de eisen voor goed schemabeheer, zoals opgenomen in de Nederlandse Technische Afspraak 8813 (NTA 8813).

De nadere regels voor de keuring, waaronder de eisen aan de organisatie die de keuring uitvoert en de eisen aan de uitvoering van de keuring zelf zullen in een ministeriële regeling worden opgenomen (artikel 2.5e van het Besluit houders van dieren). Het gaat dan in ieder geval om het aanwijzen van het schema dat de inhoud van de keuring bevat. Dit wordt bij ministeriële regeling geregeld, zodat bij nieuwe versies van het schema snel naar een actuele versie verwezen kan worden.

2.6 Monitoring

Om vast te stellen of in 2026 het aantal dodelijke stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffers ten opzicht van 2020 is gehalveerd wordt het beleid gemonitord. De monitoring van het aantal dodelijke stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffers vindt jaarlijks plaats. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de

informatie die in de Risicomonitor Stalbranden³ van het Verbond van Verzekeraars wordt bijgehouden. In deze databank is informatie over het aantal stalbranden en aantal dodelijke dierlijke slachtoffers per diercategorie inzichtelijk gemaakt. De Risicomonitor Stalbranden biedt daarnaast ook informatie over de locatie van de stalbrand op postcode en de indien bekend de oorzaak van de brand. Aan de hand van deze informatie wordt in 2026 vastgesteld of de halvering van het aantal dodelijke stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffers ten opzicht van 2020 is gehaald.

Monitoring van het effect van de verplichte keuringen op het aantal dodelijke stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffer is echter pas mogelijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de regelgeving, wat dus na 2026 zal zijn. Dit omdat de elektrakeuring voor een grote groep van de veehouderijen ten minste eenmaal per 5 jaar uitgevoerd moet worden. Wanneer aan de hand van de monitoring blijkt dat de keuringen niet leiden tot het streefdoel van een halvering van het aantal dodelijke stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffers per sector, kan de regelgeving aangepast worden. Ondanks dat de halvering beoogd is voor 2026, en alle maatregelen pas volledig effectief kunnen zijn gebleken vijf jaar nadat de regelgeving van kracht is geworden, is het wel de verwachting dat de doelstelling in 2026 al behaald kan worden. Dit omdat de jaarlijkse brandrisicokeuringen sneller effect kunnen hebben, net als de driejaarlijkse keuringen voor grote veehouderijen. Bij deze laatst genoemde zitten immers ook de meeste risico's op grote aantallen dodelijke dierlijke slachtoffers.

Naast het aantal dodelijke stalbranden en aantal dodelijke dierlijke slachtoffers worden eventuele signalen uit de praktijk meegenomen in de monitoring, zoals bijvoorbeeld of de regelgeving werkbaar is en voldoende helder is om als veehouder mee aan de slag te gaan.

2.6.1.1 Uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring

Voor de monitoring van de uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring is het mogelijk om de geregistreerde Scope 10 en Scope 12 keuringen in het afmeldsysteem van SCIOS af te leiden. Uit dit systeem kunnen gegevens periodiek beschikbaar worden gesteld. Eisen ten aanzien van het verkrijgen relevante informatie uit het register kunnen in een ministeriele regeling onder dit besluit (artikel 2.5h) worden opgenomen.

Vijf jaar na de inwerkingtreding van de regelgeving kan worden afgeleid hoeveel veehouderijlocaties minimaal één uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring hebben uitgevoerd. Ditzelfde geldt voor het aantal herstelkeuringen. Wanneer op een betreffende veehouderijlocatie geen keuring heeft plaatsgevonden, kan de toezichthouder nagaan wat de reden hiervan is. De toezichthouder heeft bevoegdheden om indien nodig handhavend op te treden, zoals beschreven in paragraaf 3.1.

2.6.1.2 Jaarlijkse brandveiligheidskeuring

De invulling van de monitoring van de jaarlijkse brandveiligheidskeuring is opgenomen in de regeling onder dit besluit en is mede afhankelijk van de keuze of er een register zal worden opgericht (zie paragraaf 2.5.4. van deze toelichting).

³ <https://bi.verzekeraars.nl/db/risicomonitor%20stalbranden.html>.

3. Uitvoering en handhaving

De uitvoering en handhaving van deze regelgeving wordt uitgevoerd door de in de regeling onder dit besluit aangewezen toezichthouder.⁴

3.1. Uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring

Wanneer een keuring is uitgevoerd, wordt deze door de keurder verplicht afgemeld in het SCIOS-afmeldsysteem. De toezichthouder kan toegang krijgen tot de gegevens van de keuringen in het afmeldsysteem van SCIOS ten behoeve van toezicht en handhaving van de verplichte elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuringen. Uit het afmeldsysteem kan de toezichthouder op enig moment met betrekking tot een veehouderij vaststellen of 1) de elektrische installatie is gekeurd; 2) er constateringen zijn en 3) of de constateringen zijn hersteld.

De toezichthouder kan aan de hand van deze gegevens onder andere nagaan of de constateringen tijdens de keuringen tijdig door de veehouder zijn weggenomen. Wanneer blijkt dat de tijdens de keuring geconstateerde brandrisico's niet binnen de gestelde termijn hersteld zijn, kunnen er door de toezichthouder handhavingsmaatregelen genomen worden. Hierbij wordt allereerst nagegaan waarom de geconstateerde brandrisico's niet hersteld zijn. Zo nodig kan een last onder dwangsom worden opgelegd. Daarmee wordt de veehouder verplicht om binnen een bepaalde termijn alsnog de geconstateerde gebreken te herstellen, op straffe van een dwangsom. Naast deze bestuurlijke herstelsanctie zal ook zijn voorzien in een bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen. Bij ernstige kwesties, bijvoorbeeld grove nalatigheid, of herhaalde nalatigheid, kan door de toezichthouder ook strafrechtelijke vervolging worden overwogen.

Uit het afmeldsysteem van SCIOS kan niet worden herleid hoeveel en welke veehouderijlocaties nog geen keuring hebben uit laten voeren binnen de gestelde termijn. In het afmeldsysteem wordt namelijk alleen vastgelegd op welke veehouderijen wel een keuring is uitgevoerd. Door de verplichting dat een veehouderijlocatie het keuringsrapport voor vijf jaar in bezit moet houden, kan bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse brandveiligheidskeuring worden vastgesteld of er een keuringsrapport voor de elektrische installaties en zonnestroom installatie aanwezig is. De bevestiging of er op de veehouderijlocatie een keuringsrapport aanwezig is kan ook vastgelegd worden in het kader van ander toezicht, waarbij de veehouderijlocatie bezocht wordt.

Indien veehouders niet binnen de gestelde termijn de verplichte keuringen hebben uit laten voeren wordt door de toezichthouder bepaald welke handhavingsmaatregelen er worden opgelegd. Hierin wordt allereerst nagegaan waarom de keuring (-en) nog niet zijn uitgevoerd. Indien er geen medewerking wordt verleend volgen er passende maatregelen, zoals eerder in deze paragraaf is beschreven.

3.2 Jaarlijkse brandveiligheidskeuring

⁴ Nog nader wordt bepaald welke instantie feitelijk het toezicht op de naleving zal gaan uitoefenen en bestuurlijke handhavingsmaatregelen kan treffen.

Grotendeels is het toezicht op de verplichte jaarlijkse brandveiligheidskeuring vergelijkbaar met het toezicht zoals beschreven in paragraaf 3.1. Het verschil is echter dat er voor de jaarlijkse brandveiligheidskeuring nog geen register bestaat. Hoe het toezicht op de verplichting om een jaarlijkse brandveiligheidskeuring, er precies uit komt te zien is mede afhankelijk van de vraag of er ook een register opgericht zal worden (zie paragraaf 2.5.4. van deze toelichting). De verdere wijze van de uitvoering en handhaving is daarom opgenomen in de toelichting regeling onder dit besluit.

4. Advies en internetconsultatie

De internetconsultatie van dit besluit vindt plaats vantot.....
Na de consultatie wordt de input verwerkt in dit besluit. Het advies van de Raad van State wordt hierin ook meegenomen. Na de internetconsultatie worden de uitvoerings- en haalbaarheidstoets en de Agrottoets uitgevoerd. Deze toetsen zijn instrumenten om tot effectieve, uitvoerbare regels en maatregelen te komen voor de veehouders om onnodige regeldruk te voorkomen.

5. Regeldruk

Regeldrukeffecten zijn de investeringen en inspanningen die houders van de betreffende dieren maken om zich aan het besluit te houden. Hoofdbestanddelen van regeldrukeffecten betreffen de regeldrukkosten en de ervaren regeldruk. De kosten die de verplichtingen in de besluit met zich meebrengen zijn in kaart gebracht. De kosten zijn voor rekening van de veehouder en vragen geen overheidsinvestering.

Het verplicht stellen van de keuringen leidt tot een toename van de regeldruk en daarmee extra financiële lasten voor de veehouders. Deze beschouwt het kabinet als proportioneel. Immers, tegenover deze lasten staat, dat de kans op een stalbrand verkleind is, waardoor enorme negatieve gevolgen voor de dieren en de veehouder en zijn/haar naasten worden voorkomen. De verwachting is dat de nalevingsbereidheid groot is, gezien het belang dat veehouders zelf hebben bij het beschermen van hun eigendommen en de verantwoordelijkheid voor hun dieren. Veehouders zien de noodzaak in van een goed werkende elektrische installatie en een goed brandveiligheidsmanagement op de betreffende veehouderijlocatie.

5.1 Nalevingskosten elektra- en /of zonnestroominstallatiekeuring

Voor de kostenberekening van de verplichte elektra- en/of zonnestroominstallatie is uitgegaan van de huidige kosten voor een Scope 10 en Scope 12 keuring. De kosten van een Scope 10 of Scope 12 keuring is afhankelijk van het aantal vierkante meter van de stal en het aantal aanwezige meterkasten en regelkasten op een veehouderijlocatie. De nalevingskosten variëren tussen de 700,- en 4.000,- euro, voor grotere veehouderijlocaties tenminste eenmaal per drie jaar en eenmaal per vijf jaar voor de overige veehouderijlocatie. Om onderschatting te voorkomen wordt er van uitgegaan dat alle veehouderijlocaties ook een zonnestroominstallatie hebben.

5.1.1 Herstelkosten

Los van de kosten van de keuringen zelf, zijn er indien noodzakelijk ook kosten voor de herstelkeuring en de herstelmaatregelen voor de veehouder, welke leiden tot de toename van de nalevingskosten. De kosten aan de herstelverplichting bestaan uit de kosten voor herkeuring zelf en de kosten voor het herstellen van de geconstateerde gebreken. Het is lastig om van te voren de kosten van de herstelwerkzaamheden in te schatten, aangezien het onbekend is wat de constatering van brandrisico's op de betreffende veehouderij zijn. De kosten kunnen uitblijven wanneer er op de veehouderijlocatie geen gebreken zijn geconstateerd, maar de kosten kunnen hoger oplopen indien dit niet het geval is.

Deze kosten zijn dus erg afhankelijk van de specifieke situatie op de veehouderijlocatie. Dit geldt vooral voor de herstelmaatregelen. De kosten voor een herkeuring worden om onderschatting te voorkomen ingeschat op dezelfde hoogte als een Scope 10 en 12 keuring, namelijk gemiddeld 2.700,- euro. De kosten voor de herkeuring en voor het herstel van de constatering komen dus bovenop de gemiddeld ingeschatte 5.400,- euro. Dit houdt in dat een veehouderijlocatie die een elektra- en een zonnestroominstallatiekeuring uit laat voeren en één herstelkeuring gemiddeld 8.100,- euro moet betalen. Indien er voor zowel de elektra- en zonnestroominstallatiekeuring een herstelkeuring uitgevoerd moet worden komt de veehouder gemiddeld op nog eens 2.700,- euro uit, namelijk op een bedrag van 10.800,- euro. Hierin zijn de kosten voor de herstelmaatregelen niet meegenomen.

5.1.2 Overige lasten

Voor veehouders hebben de verplichtingen tot gevolg dat er tijd gestoken moet worden in het regelen van een geschikte keuringsinstantie die de keuring volgens de gestelde eisen kan uitvoeren. Indien er tijdens de keuringen gebreken worden geconstateerd dient de veehouder ook een herstelkeuring te regelen door dezelfde keuringsinstantie. Daarbij dient de veehouder de geconstateerde gebreken te herstellen waar ook tijd en geld in gaat zitten. Deze exacte kosten zijn lastig in te schatten omdat deze erg afhankelijk zijn van de situatie. Gedurende de keuring zelf is de rol van de veehouder minimaal en is de verwachting dat de veehouder hier niet veel tijd aan kwijt is. Na de keuring wordt de veehouder gevraagd de bevindingen door te nemen met de keurder. Dit zal naar verwachting niet meer dan één uur duren.

5.1.3 Omvang aantal elektra- en /of zonnestroominstallatiekeuringen

De afgelopen jaren is door verschillende verzekeraars reeds een verplichte elektra- en zonnestroominstallatiekeuring opgenomen in de voorwaarden. Hierdoor zijn er in de praktijk reeds elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuringen uitgevoerd in stallen. Het is lastig om in te schatten om hoeveel keuringen dit gaat. De verwachting is dat mede door de opname van een verplichte elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring in de voorwaarden van verschillende verzekeraars het aantal keuringen in stallen gaat stijgen. Daarnaast is in bepaalde kwaliteitsmanagementsystemen, zoals IKB Kip en IKB Varken, de voorwaarde opgenomen dat een elektrakeuring plaats moet vinden door een door de verzekering geaccepteerd keurmerk. Echter zijn niet alle veehouders aangesloten bij een kwaliteitsmanagementsysteem of verzekerd bij een Nederlandse verzekeraar die de keuring in de voorwaarden heeft staan. Dit betekent dat momenteel niet alle veehouderijen regelmatig gekeurd worden, en dat niet alle elektrakeuringen van een minimaal kwaliteitsniveau zijn. De

verplichte elektra- en zonnestroominstallatiekeuring in dit besluit leidt er toe dat alle veehouderijen met regelmaat de keuringen uit moeten laten voeren volgens dezelfde best beschikbare norm. Door de keuringsplicht op te nemen in nationale regelgeving is de verwachting dat het aantal keuringen nog verder gaat stijgen.

5.1.3.1 Grootteklassen

Het totaal aantal uitgevoerde keuringen hangt samen met de grootte van de veehouderijlocatie en daarmee het aantal gehouden dieren per diercategorie op de betreffende locatie. In Nederland zijn er in totaal 24.524 veehouderijlocaties (UBN's) waar melkvee, vleeskalveren, melkgeiten, vleesvarkens, zeugen, legkippen en vleeskuikens worden gehouden voor productiedoeleinden (zie tabel 2, plus konijnen, eenden en kalkoenen). Van de 24.524 veehouderijlocaties vallen er 4.185 veehouderijlocaties onder de grotere veehouderijen die de elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring om de 3 jaar moet uitvoeren. De overige 20.339 veehouderijlocaties zijn verplichting om de elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring om de 5 jaar uit te laten voeren.

Tabel 3: Aantal locaties met een keuringsverplichting om de 5 of om de 3 jaar per diercategorie.

Diercategorie	Aantal locaties met keuringsverplichting om de 5 jaar	Aantal locaties met keuringsverplichting om de 3 jaar	Totaal aantal locaties
Melkvee	14.004	1.603	15.607
Vleeskalveren	1.212	350	1.562
Melkgeiten	380	339	719
Vleesvarkens	2.323	749	3.072
Zeugen	958	696	1.654
Legkippen	857	331	1.188
Vleeskuikens	488	117	605
Eenden	52	0	52
Kalkoenen	30	0	30
Konijnen	35	0	35
Totaal	20.339	4.185	24.524

Bovenstaande tabel bevat het aantal locaties gebaseerd op grootteklassen. Hierbij is geen rekening gehouden met de reeds uitgevoerde elektrakeuringen. Het aantal locaties die in werkelijkheid nog gekeurd moeten worden ligt hierdoor lager.

5.1.3.2 Totale kosten

Het bepalen van de omvang van het aantal Scope 12 keuringen is lastiger dan het aantal Scope 10 keuringen, omdat het onbekend is op hoeveel van de veehouderijlocaties een zonnestroominstallatie aanwezig is. Om een onderschatting van de regeldrukkosten te voorkomen wordt voor de berekening van de regeldruk ervan uit gegaan dat er op alle veehouderijlocaties een zonnestroominstallatie aanwezig is.

Wanneer een veehouderijlocatie een elektrakeuring volgens Scope 10 keuring en een zonnestroominstallatiekeuring volgens Scope 12 keuring laat uitvoeren komen de nalevingskosten op gemiddeld 5.400,- euro (2 maal 2.700,- euro).

Voor de totale kosten komt dit voor de grotere veehouderijlocaties neer op tenminste eenmaal per drie jaar nalevingskosten van gemiddeld 5.400,- euro, maal 4.185 grotere veehouderijlocaties, maakt dit totaal een gemiddeld bedrag van 22.599.000,- euro om te voldoen aan de verplichte uitgebreide elektra- en zonnestroominstallatiekeuringen tenminste eenmaal per drie jaar.

Voor de overige veehouderijlocaties komen de totale kosten gemiddeld uit op 5.400,- euro, maal 20.339 veehouderijlocaties, met een keuringsverplichting van tenminste eenmaal per vijf jaar op een totaal gemiddeld bedrag van 109.830.600,- euro.

Wanneer er één of meerdere herstelkeuringen uitgevoerd moeten worden komen de kosten hiervoor nog bovenop bovenstaande ingeschatte gemiddelde totaalbedragen.

Bij de inschatting van de nalevingskosten is uitgegaan van de gemiddelde kosten van Scope keuringen en er is geen rekening gehouden dat op een aantal veehouderijlocaties reeds keuringen zijn uitgevoerd. Daarnaast is het lastig om op voorhand in te schatten op hoeveel veehouderijlocaties een zonnestroominstallatiekeuring aanwezig is en op hoeveel veehouderijlocaties een herstelkeuring uitgevoerd moet worden. Daarbij is het lastig om het aantal herstelkeuringen in te schatten, maar het aantal zal hopelijk in de loop van de tijd verminderen. De kosten van de herstelwerkzaamheden van de geconstateerde gebreken zijn niet meegenomen, omdat dit erg varieert per veehouderijlocatie. Verder is het wellicht mogelijk dat keuringsinstanties kortingen aanbieden, wanneer de verschillende keuringen en herstelkeuringen door dezelfde keuringsinstantie worden uitgevoerd. De kosten van de keuringen zijn voor de rekening van de ondernemer en vragen geen overheidsinvestering.

5.2 Nalevingskosten jaarlijkse brandveiligheidskeuring

De jaarlijkse brandveiligheidskeuring moet nog ontwikkeld worden, waardoor de kosten hiervan nog niet bekend zijn. Bij de invulling van deze keuring wordt rekening gehouden met de redelijkheid en proportionaliteit van de samenhangende kosten.

De jaarlijkse brandveiligheidskeuring is nieuw, waardoor deze door alle veehouderijen nog uitgevoerd dient te worden. Hierdoor is een betere inschatting te maken van de omvang van het aantal keuringen. Uitgaande van het rapport 'Veehouderij Structuur' uit 2022 van WER dient er in het eerste jaar na de inwerkingtreding van de regelgeving op in totaal 24.524 veehouderijlocaties een jaarlijkse brandveiligheidskeuring uitgevoerd te worden. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen de grootteklassen, waardoor alle veehouderijlocaties aan dezelfde eisen moeten voldoen.

De kosten van de jaarlijkse brandveiligheidskeuringen zullen naar verwachting lager uitvallen dan een uitgebreide elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuringen. Hierbij wordt gestreefd naar een gemiddeld

bedrag van 2.000,- euro per brandveiligheidskeuring. Hiervan uitgaande komt het voor de in totaal 24.524 veehouderijlocatie neer op een gemiddeld totaalbedrag van 49.048.000,- euro per jaar aan brandveiligheidskeuringen.

Naast de keuring zelf dient er ook rekening gehouden te worden met de kosten voor een mogelijke herkeuring en kosten voor eventuele herstelmaatregelen.

Net als bij de elektra- en zonnestroominstallatiekeuring dient de veehouder tijd te steken in het regelen van een geschikte keuringsinstantie die de keuring kan uitvoeren. Ditzelfde geldt voor het regelen van een eventuele herkeuring en de kosten aan eventuele herstelmaatregelen. Daarnaast dient de veehouderij voor de jaarlijkse brandveiligheidskeuring ook tijd vrij te maken voor het verplichte eindgesprek, waarin de bevindingen tijdens de keuring worden besproken met de keurder. De kosten zijn lastig in te schatten omdat deze erg afhankelijk zijn van de situatie.

6. Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van het besluit hangt af van de verdere invulling van de maatregelen, met als verwachting per 1 januari 2024. Daarbij zal mogelijk onderscheid gemaakt worden in het moment dat de elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring verplicht gesteld is en de brandveiligheidskeuring aangezien de elektra- en/of zonnestroominstallatiekeuring reeds in de praktijk bestaat.

7. Notificatie

P.M.

II. ARTIKELEN

De artikelen zijn in het algemene deel van de toelichting reeds toegelicht.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,